

FOLKSKOLANS RÄKNELÄRA

AF

ALFR. BERG

FIL. DIR, ÖFVERLÄRARE VID TEKNISKA SKOLAN I STÖCKHOLM.

FORSTA HÄFTET.
LÄRAN OM HELA TAL.

ANDRA UPPLAGAN.

STOCKHOLM
C. E. FRITZE'S K. HOFBOKHANDEL

INNEHÅLL.

Förberedande kurs i läran om hela tal.

	Sid.
Inledning	1
Addition	3
Subtraktion	7
Multiplikation	11
Division	17
Blandade öfningar	22

Fullständigare kurs i läran om hela tal.

Inledning	24
Addition	26
Subtraktion	29
Multiplikation	31
Division	34
Tillägg till läran om hela tal	37
Blandade öfningar	39

FÖRORD.

Det gynsamma omdöme, hvarmed folkskolelärobokskommittén avslutar granskningen af min »Räknelära för Folkhögskolor och Folkskolor», har föranledt mig att i hufvudsaklig öfverensstämmelse med Kommitterades grundsatser utarbета en Räknelära för Folkskolor. Kursindelningen är gjord enligt Kommitterades betänkande; sålunda har läran om hela tal blifvit delad i en förberedande kurs omfattande de fyra räknesätten med till och med 3-siffriga tal, hvarefter följer en fullständigare kurs, hvilken avslutas med blandade öfningar, bland hvilka finnas, i öfverensstämmelse med Kommitterades betänkande, uppgifter hörande till regula de tri, procenträkning o. s. v.

Följer så läran om decimalbråk, hvarvid jag ställt mig till efterrättelse Kommitterades förslag till anordning af undervisningen. I betänkandet sid. 9 står: »Men för att lärjungarne lättare skola förstå decimalbråkbegreppet, göres dock en inledning om det allmänna bråkbegreppet, emedan — — — . Efter en dylik mera allmän inledning om bråks uppkomst bör läroboken sålunda öfvergå till decimalbråken.»

Därpå följer en fullständigare kurs i läran om bråk i allmänhet och slutligen blandade öfningar med

hela tal och bråk, omfattande allmänna uppgifter, regulade tri, intresseräkning o. s. v.

Jag har ständigt sökt att ordna exempelsamlingen i en fortskridande följd från lättare till svårare, hvarföre de svåraste uppgifterna finnas i slutet af hvarje afdelning eller räknesätt, och hvilkas lösning ej torde fordras af alla elever; därvid har jag ej vidtagit det af Kommittéade föreslagna sättet att »genom något slags typografisk utstyrelse böra särskildt utmärkas de svårare uppgifter», dels därför att uppfattning om en uppgifts svårighet är ytterst subjektiv, hvarföre hvarje lärare bör i sitt eget exemplar anteckna, hvilka uppgifter han anser svåra, dels därför att en elev med medelmåttig begåfning afskräcker från att offra det ringaste arbete på en uppgift, som utmärkes såsom varande för honom för svår, men hvilken uppgift han dock med någon eftertanke måhända kan lyckas lösa.

Stockholm i juli 1889.

Författaren.

Förberedande kurs i läran om hela tal.

I.

Huru många tiotal finnas i

1. a) 30 enheter, b) 70 enheter, c) 20 enheter, d) 40 enheter, e) 90 enheter,

2. a) 50 enheter, b) 10 enheter, c) 80 enheter, d) 60 enheter?

Huru många tioöres-slantar gälla lika mycket som

3. a) 20 ettöres-slantar, b) 50 ettöres-slantar, c) 70 ettöres-slantar, d) 60 ettöres-slantar,

4. a) 40 ettöres-slantar, b) 90 ettöres-slantar, c) 30 ettöres-slantar, d) 80 ettöres-slantar?

Huru många tioöres-slantar fås ur, och huru många ettöres-slantar blifva öfver i följande penningssummor:

5. a) 23 öre, b) 57 öre, c) 89 öre, d) 13 öre,

6. a) 63 öre, b) 75 öre, c) 32 öre, d) 44 öre,

7. a) 19 öre, b) 31 öre, c) 52 öre, d) 25 öre?

Huru mycket gälla tillsammans

8. a) 5 tiokronor 7 enkronor, b) 2 tiokronor 5 enkronor, c) 3 tioören 9 ettören, d) 9 tioören 3 ettören,

9. a) 7 tiokronor 2 enkronor, b) 6 tiokronor 4 enkronor, c) 8 tioören 3 ettören, d) 5 tioören 6 ettören?

Huru många decimeter (dm.) innehålla

10. a) 5 meter (m.), b) 5 m. 3 dm., c) 3 m. 5 dm., d) 4 m. 2 dm.,

* Den följd af uppgifter, som lämpa sig för muntlig öfning, är i marginalen betecknad med M., då däremot den följd af uppgifter, som böra skrifligen behandlas, betecknas med S.

Berg, Folkskolans Räknelära.

Inledning.
M*.